

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:
Szeged-utca 1. szám.
Telefonszám 162.
Megjelenik
hét naponként a kora
reggeli órákban.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben, házhoz hordva

Félévre 18 korona.

Egy óra 8 korona.

Vidéken:

Félévre 18 korona.

Egy óra 8 korona.

Szerkesztésért felelős: Dr. DÓZSA IMRE

Kiadótulajdonos: KOVÁCS SANDOR.

Az olasz offenziva sikertelensége. A nyugati harctér óriási küzdelmei.

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, szept. 18.

Olasz harctér:

Az olaszok folytatták erőfeszítésüket, hogy Monte Pertica területén levő állásunkat hatalmukba kerítsék. Tegnap heves tüzérségi és aknátüzeléstől kísért támadások célja a Tasson gerinc volt, melyet öt ízben rohantak meg. Ellenséget minden alkalommal elkeseredett közelharcban visszavertük a Monte Tomban és a Monte Soralon meg-hiusultak az ellenség közeledései. Az Assiagotól keletre levő fensikon időnként nehéz tüzérségi harcok. Számos ellenséges repülő bombákat dobott a piavei frontunk mögött levő helységekre és az Etsch völgyére is anélkül, hogy emittésre méltó károkat okozott volna.

A vezérkar főnöke.

A német vezérkar jelentése.

Berlin, szept. 18.

Nyugati harctér:

Ruprecht trónörökös és Böhm vezérezredes hadseregének:
Ypernél ellenséges előretöréseket, a Lebasse csatorna mindkét oldalán

többször megkísérelt részleges támadásokat vertünk vissza. A Holni erdőtől északra meghiusítottuk az ellenség kísérleteit, hogy előrdolgozza magát állásaink közelébe. A Holnan és Essigen le Grand ellen megkísérelt részleges támadások is sikertelenek maradtak.

A német trónörökös hadseregétje: A franciák az Ailette és az Aisne között folytatják támadásaikat. Dél-előtt Wauxaillies és Allsmant között, délután pedig a legerősebb tüzérségi előkészítés nyomán az egész frontot nagy erővel támadták. Pion mellett, valamint az ellenlökéssel ismét visszavertük. A front többi része ellen irányuló támadások vonalaink előtt hiúsultak meg.

Albrecht württembergi herceg hadseregétje: Kisebb felderítő harcok a lotharingiai fronton és a Vogezekben.

Macedon arevonat:

A Cserna folyótól keletre a bolgárok szept. 15-ike óta harcban állanak francia sereg és görög csapatokkal. Az ellenség támadásainak kivédése céljából német zászlóaljkat vetettünk harcra.

Ludendorf.

(Min. ein. sajtóosztálya.)

LEGÚJABB.

(A „M. F. U.” éjjel érkezett telefon jelentései.)

Békejegyzékünk hatása.

Hágából jelentik: Félhivatalos londoni jelentés szerint a szövetséges hatalmak válasza az osztrák-magyar jegyzékre, néhány napon belül várható. A szövetségesek mielőbb választatot megadják, azt fogják kívánni a központi hatalmaktól, hogy a központi hatalmak jelentsék ki, hogy bizonyos pontokhoz hozzájárulnak, mint például Belgium és Szerbia kártalanítása.

Veszedelemes üzelmek Romániában.

A német Wolff-ügynökség hivatalosan jelenti, hogy a „Nord Allgemeine Zeitung” hírt ad azon romániai üzelmekről, melyek nem kevesebbet akarnak, minthogy Románia újabb hadüzenetet intézzen a központi hatalmak ellen. Marghiloman kormá-

nya súlyos felelősséget visel ezen üzelmek miatt, mely Romániát újból az ántánt karjaiba akarja hajtani. A központi hatalmak még idejében észrevették ezeket az üzelmeket, s e téren semmi meglepetés nem érheti a központi hatalmakat.

Óriási olasz offenziva előtt állunk.

800,000 emberrel támadnak az olaszok.

Bécsből jelentik: A „Neue Frei Presse” jelentése szerint, nagy olasz offenziva küszöbén állunk. A Brentánál történt támadások csak bevezetői voltak a nagy támadó akciónak.

A csata rövidesen ki fog terjedni a Hétközség fensikjától a Piave frontig. Az olasz hadsereget teljesen és nagyszerűen újjászervezték. A Hétközség és a Piave között körülbelül 800.000 főből álló sereg áll az olaszoknak rendelkezésre.

Délnyugati haderőink súlyos harcok előtt állanak.

A politika hírei.

Egy német lap a magyar politika válságáról.

Wekerle Sándor dr. miniszterelnök legutóbbi audienciája kapcsán a „Berliner Tagblatt” következőket írja:

A választójogi törvény szentesítése még nem történt meg. Ugyanis a király környezetében aggodalmak merültek fel, hogy vajjon megfelel-e a törvény a király ama kívánságának, amelyeket annak idején kéziratában kifejtett s vajjon a törvény elég demokratikus-e?

A lap szerint, ha még nem is lehet kifejezetten válságról beszélni, számolni kell azon lehetőséggel, hogy a legközelebbi napoknak Magyarország belső politikai életében jelentős változások történnek.

Wilson nem beszél békéről.

Az entente nem enged hadicéljaitól.

Wilson külön üzenetet fog kibocsátani, amely hangoztatni fogja, hogy a háborút egyelőre feltétlenül folytatni kell. Néhány semleges államnak a javaslatát, amely fegyverszünet lehetőségéről szól, az entente érdekében ütközönek fogja kijelenteni.

A Newyork Sun azt írja, hogy a szövetségesek közösen felelnek a Burián jegyzékére és utálnak Wilson ismeretes feltételeire. A Newyork Times az első békejavaslatnak nevezi a jegyzéket és nem tudja elképzelni, hogy azt elutasítsanak.

A Havas-ügynökség jelentése szerint az össze francia pártok úgy nyilatkoztak, hogy a monarchia békejegyzéke elutasítandó. Az entente hadicéljait megbeszélésekkel nem lehet megváltoztatni. Clemenceau és Pichon közlése szerint a lapokban, hogy egyetlen semleges hatalmat sem hatalmaztak fel, hogy a jegyzékre választ adjon.

A több hetes fegyverszünet létrejöttét a semleges lapok kevés reménnyel tárgyalják és nagyon kétségesnek tartják, hogy semleges helyről jövő ily kísérletnek sikere legyen. Az egyetlen haladás a világbéke felé csak a nemzetek szövetsége útján jöhet létre, melynek elnökségét Wilsonnak akarják felajánlani.

Itteni illetékes politikai körök szerint a Burián jegyzéke teljesen önálló lépés, mely a monarchia bel-

ső viszonyaiból fakad és feltétlenül összefüggésben áll a nyugati fronton harcban álló csapatainak részvételével. A béke kísérletét a legnagyobb bizalmatlansággal kell fogadni, természetes, hogy Ausztria-Magyarország a békét keresi, de nem adhatunk neki más tanácsot, — mondják ezek a politikai körök — minthogy tanulmányozzák szorgalmasan Wilson, Lloyd George, Balfour és az entente vezetőinek beszédeit, melyekből megállapíthatók az entente hadicéljai.

A Reuter-ügynökség arról ad hírt, hogy a német kormány a belga kormánynak külön békejavaslatot tesz. Berlini illetékes helyen nem tudnak erről és ha megtörtént volna, akkor ez egy hivatlan, felelőtlen közvetítőnek a munkája.

A Bourbon palotában, a hol a vasárnap dacára megjelent néhány képviselő, kijelentették, hogy Franciaországnak és szövetségeseinek hadicéljai ismeretesek: a haza sértetlensége, a világ összes népeinek felszabadítása és az okozott károk jóvátétele. Ezeket a célokat 1916. decemberében az Egyesült Államoknak a háboruban lépése előtt Wilsonnak átnyújtott jegyzékben pontosan megállapították. Ellenségeink, akik ma már elgyengültek, többé a fegyveres győzelemmel elérhető békét nem tartják lehetségesnek. Mi nekünk más a nézetünk. Franciaország és szövetségesei nem kételkednek abban, hogy dicső seregeik programjuknak, melynek megvalósításáról szó sem lehet, megvalósítását biztosítanak. Fogadják el ellenségeink programunk tartalmát és nemzetközi értekezlet összeülése nem szükséges.

A Makón elhelyezett osztrák gyermekek bucsu ünnepe.

Hangversenyt rendeztek a katolikus körben.

Meghatóan szép ünnepség keretében bucsuztak el a kis osztrákok Makó város közönségétől. Szerdán este igen jól sikerült hangversenyt rendeztek a katolikus kör nagyertermében. A szép ünnepélyen igen sokan megjelentek. Ott volt Bezdán apát ur, a makói különböző felekezetek lelkesi kara, a makói tanítószög, a megye főjegyzője és Petrovics György Dr. Makó város finom lelki polgármestere.

A díszes hangversenyt az itt nyaraló osztrák gyermekek vezetője

Lőw ur vezette be rövid szónoklattal, melyben üdvözölte a közönséget, majd a kis fiúk zenekara igen szép előadásban több magyar dalt adott elő, amelyek viharos tetszést arattak. A gyermekek kórusa aztán igen szép dalokat énekelt, amelyek mindegyikén meglátszott az osztrák alaposság, amellyel betanították őket.

A gyönyörű ének után egy pöttyönyi osztrák ficska állott az emelvényre s magyar szavakkal köszönte meg a makói nevelő szülők jószágát. A pár szavu magyar szónoklatot lelkesen megtapsolta a közönség.

Majd ismét ének és zene számok következtek, pontos s gondos betanulásban. Általános volt a kellemes meglepetés, midőn az osztrák gyermekek zenekara rázendített a

„Hymnusz“-ra. A közönség lelkesen megtapsolta ezért a figyelmes-ségért az osztrák gyermekeket. Eljátszották még a „Lozatót“ is. Majd ismét Lőw ur köszönte meg pár szóban a makóiak szives vendégszeretét, lelkesen éltetve a királyt, mint a sikerült nyaraltatási akció áldott lelkű kezdeményezőjét.

Végül a gyermekek végtelenül bájos táncot mutatták be, amellyel valósággal elragadták a közönséget, mely igen vidám hangulatban távozott a szép ünnepélyről.

Este Makó városa bankettet rendezett az osztrák tanítók tiszteletére a Koronában.

A ruházkodás új rendje.

November 1-én érvénybe lépnek a ruhajegyek.

Báró Sztérényi József kereskedelmi miniszter ma becsátja ki a ruharendeletet, a mely a polgári célokra rendelkezésre álló ruházati cikkek felhasználását és forgalomba hozatalát szabályozza.

A rendelet lényeges intézkedései a következők:

A rendelet hatálya alá tartozik minden olyan szövet és kötött vagy kötszövött kelme, tekintet nélkül anyagára, a mely felső és alsó ruházati cikkek, valamint ág- és asztalneműek előállítására alkalmas, ilyen anyagokból készült kész, vagy részben kész továbbá ócska felső és alsó ruházati cikk, ág- és asztalnemű; nem tartoznak a rendelet alá a katonai igazgatás és a Ruházati Cikkeket Beszerző R. T. tulajdonában lévő, vagy ez által adott rendelkezések teljesítésére szánt szövetek, kelmék, ruházati cikkek, ág- és asztalneműek.

A rendelet hatálya alá tartozó árut közvetlen a fogyasztó részére november elsejétől csakis megfelelő vásárlási igazolványra szabad kiszolgáltatni, de az október 31-ig már munkában lévő mérték utáni rendelkezésre készülő ruhadarab kiszolgáltatásához valamint a ruhajavitáshoz szükséges szövetanyagok felhasználásához nem kell vásárlási engedély.

Vásárlási engedélyt általában csak annak részére lehet kiállítani, a ki a Ruházati R. T. ócskagyűjtő telepének elismervényével igazolja, hogy az általa igényelt cikkel azonos rendeltetésű, használt, de még használható állapotban lévő cikket népruházati célokra ingyen, vagy ellen érték ellenében beszolgáltatót.

A mi az ócska ruhák forgalmának szabályozását illeti, ilyeneket a fogyasztó csak is a Ruházati R. T. gyűjtőtelepeinek, továbbá erre jogosult kereskedőknek adhat el, a kiket a ruházati hivatal vásárlási könyvecskével lát el, 1916 január elsejétől használt rubát a fogyasztó csak is ócska ruha vásárlására jogosító igazolvány alapján és csakis a Ruházati R. T. vagy ez által megbízott kereskedőtől vehet.

Mind e rendelkezések végrehajtásának ellenőrző közegei a miniszter bőr- és textilügyi meghatalmazottja, a törvényhatóság első tisztviselője és a Népruházati Bizottság textilosztálya.

A rendelet szeptember 17-én lép életbe.

Megjárták az Ócsanádi csempészek.

Elkobozták Szegeden a holmijaikat.

Az ócsanádi svábok és rákok mióta Makóról a rendőrség erélye kiszorította őket, Szegedre szöktak. Odahordtak tejet, vaját s ami jó falat s uzoráskodtak az élelmiszerekkel. Szegeden azonban megjárták, mert ott most rendkívüli szigorú a vizsgálat.

Pozsony vagy Bruck előtt nem szigorubb a podgyászvizsgálat, mint most az ujszegedi hidon.

Igy azután nem is esoda, hogy a legutolsó hetivásári napon több mint tíz jámbor sváb és szerb polgártársat stopptak le a vámőrök, akik mind olyan portékát akartak a városból kivinni, amitől nekünk is alig van és amit elsőrendű közüzemségi cikkeknek szokunk nevezni.

Schwelezer József magyarsanádi fuvaroskocsiján 82 pakli pipadohányt, 4 csomag gyufát, 15 kiló cukrot és 20 darab szivart találtak. A kérdezősködésre azt adta elő, hogy ezeket a dolgokat a szegediek hordják a „Páva“ udvarra, ahová a kocsi beállnak és cserébe adják tojásért, tejért, vajért vagy turóért.

Egy ócsanádi asszony 12 nagy és 4 kis pakli dohányt akart hazavinni, amit bevallása szerint egy Tisza Lajos körút 55. szám alatti trafikos fűszerkereskedőtől kapott 1000 tojásért cserébe. Persze pénz és portéka nélkül ment haza, sőt eljárás indul meg ellene, épp úgy mint a kereskedő ellen.

Schmidt Magda ugyancsak ócsanádi asszony cikmókja között 20 pakli dohányt és másfél kiló cukrot találtak, amit állítólag egy Mikszáth Kálmán-utcai cukrásznál cserélt.

Kerek Anna ócsanádi leányzó 26 csomag dohánnyal és 20 hosszú

szivarral akarta megörvendeztetni kedveseit, de hogy hol szerezte be a trafikot, azt nem akarta elárulni. Annyi azonban kiderült, hogy tojás volt az ellenérték és azt is megállapítottuk, hogy a cserekereskedelemnek is vannak kialakult árai: Egy hosszú szivar — egy tojás, egy pakli kapadohány — két tojás.

NAPI HIREK

Értesítés és kérelem az osztrák gyermekek hazautazása ügyében.

Ertesítem a vendéglátó családokat, hogy hivatalos uton szerzett értesülés szerint az osztrák gyermekek e hó 20-án, pénteken délben utaznak haza. Felkérem ennél fogva mindazokat, akiknél gyermekek vannak kihelyezve, hogy pénteken reggel 8 órára a gyermekeket a katolikus körbe hozzák be. Előtte való napokon ne hozzák be a gyermekeket, mivel nem tudnók azokat sehol elhelyezni.

Kérem továbbá a vendéglátó családokat, tetézzék be eddigi jószívességüket és magyaros vendégszeretetüket avval hogy a gyermekeket lássák el tehetségük szerint az utra ennivalóval, mivel az utazás közbe azok élelmiszerekhez bozzá nem juthatnak.

Végül közlöm, hogy a gyermeknyaraltatási kormánybiztos utól vett értesülés szerint az osztrák gyermekek részére kiutalt cukor a napokban megérkezik és szétosztásra kerül.

Makó, 1918. szeptember hó 16.

Dr. Petrovics György
polgármester.

— **Névmagyarosítás.** Hirschl József műegyetemi hallgató, makói lakos, vezetéknevének „Hegedüs“ re való megváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **Egy makói katonatiszt kitüntetése.** Ofelisége a király Szundy Károly 5. honv. gyalogezredbeli századosnak vitéz és eredményes magatartásáért a III. osztályú katonai érdemkeresztet a hadiékítménnyel és a kardokkal adományozta. A hős kapitány Szundy Károly ny. polgári iskolai tanár fia s kitüntetése széles körben kelt örömet.

— **A vendéglátó családok figyelmébe.** Ertesítjük az osztrák gyermekeket vendégül látó családokat, hogy a közlelmezési miniszter ur 3501/1918. számú rendelete értelmében egy-egy gyermek vagy felügyelő a visszautazás alkalmával 5 kgr. lisztnél többet semmi esetre sem vihet magával. A felesleget elkobozzák.

— **Utolsó felhívás a gabona beszállítására.** A polgármester közli a következőket. A közlelmezési miniszter rendeletéből folyólag ismételt felhívom a lakosságot, hogy az áttevő bizottságok által a termelőknél megállapított gabona felesle-

geket a haditermény bizományosához kaladék nélkül szállítsák be, mert másként a hadsereg és a nem termelő lakosság gabonaszükségletét nem tudjuk biztosítani. Aki terményét be nem szállítja, szigorúan büntetve lesz és lefoglalt gabona készletét saját költségére a rendőrség fogja beszállíttatni.

— **Rekviráláskor elvihető a talált kincstári tárgy is.** Számos esetben előfordult, hogy rekvirálások alkalmával, elrejtett kincstári, katonai felszerelési tárgyakat találtak a rekvirálók s noha a kincstári tárgyak tulajdonjoga nem lehetett vitás, azokat még sem kobozhatták el. Most azonban megváltozott a helyzet, mert a belügyminiszter — a honvédelmi kormány kérelmére — megengedte, illetve elrendelte, hogy a rekvirálások alkalmával talált kincstári tárgyak a közigazgatási hatóságok által elkoboztassanak s a legközelebbi póttéshez beszállíttassanak. Maga a szerzés ténye nyomozás alá esik s a jogtalan eltulajdonítás büntetettik. Akinek tehát ilyen holmija van, jól teszi, ha önkéntesen beszolgáltatja a hatóságnak.

— **A vasutakon továbbra is megmarad az áruk rakodásának mostani rendje.** Pár nappal ezelőtt beszámoltunk azon elhatározott dologról, hogy a jövőben a vasut nem vállalja el az áruk ki és berakását. Rá is mutattunk azokra a súlyos károokra, amelyekkel az „új rend“ a különböző gazdasági körök érdekeit fenyegeti. A huszonegyedik órában a kormány azután megváltoztatta szándékát. Jól beavatott helyről arról értesítenek bennünket, hogy a kereskedelmi miniszter betiltotta a vonatkozó rendelet kiadását. Ennek következtében az áruk rakodása tekintetében a vasutakon megmarad az eddigi rend, vagyis a vasutak továbbra is vállalják az áruk ki és berakását. Annyi bizonyos azonban, hogy ez csak időleges megállás az elkezdett uton. A vasutak továbbra is rajta lesznek, hogy a háború következtében rengeteg sok nehézségbe ütköző rakodási kötelezettségeiktől megszabaduljanak, a minthogy a porosz államvasutak is már rég átháitották ezt a feleket.

— **Menetidjkezdvevény katonák hozzátartozóinak.** A honvédelmi miniszter elrendelte, hogy a délnyugati hadsereg vasutvonalain hasonlóan, mint a cs. és kir. osztrák állam és egyéb mögöttes országrészei vasutakon az osztrák, magyar, bosznia-hercegovinai, vagy német beteg, megsebesült, vagy elhalt lakosok hozzátartozói, rokonaik látogatására, vagy temetésére tett utazásuk alkalmával, a személyvonat és gyorsvonat II. és III. osztályán, a féláru menetdíjkezdvevényben részesüljenek. Elsősorban a tüzvonalbellek hozzátartozóit illeti a kedvezmény. Hozzá tartozóknak számítanak a szülők, gyermekek, feleség, testvérek és a menyasszony. Az utazási kedvezmény elnyeréséhez az egészségügyi intézet hivatalos iga-

zolására szükséges a harcok betegségeiről, sebesüléséről, avagy haláláról, amelynek alapján a politikai hatóság elismervényt állít ki. A kedvezmény a személypénztárnál a féljegy megváltása által igénybe vehető és nem kell, hogy a hadseregvasutparancsnokság közbejárása igénybe vétessék.

— **Anyakönyvi hírek.** Házasságot kötöttek: Czirbus Imre Imri Klárával. Sánta Imre Csorba Viktóriával. — Elhaltak: Sipos Rozália Klára 3 hónapos, Nagy Gy. Antal 79 éves, Buza Mihály 12 hónapos, Kulcsár Mihályné Ricz Eszter 45 éves korában.

— **Nősülésre buzdítja a kormány az agglagényeket.** A kormány propagandát indított a világháborúban alpusztult emberiség pótlására — s e célból házasságkötésre buzdítja a nőtlen férfiakat. A belügyminiszter átiratot intézett a városok és községek előljáróihoz és az átirathoz házasságra esélytől könyvecskéket, képeket és plakátokat mellékel. A könyvecskében lelkesen agítálnak a házasság mellett, e mellett arra fektet sulyt, hogy csupán egészséges emberek kössenek házasságot. Igen érdekesek a vörös színű plakátok, amelyek rövidesen a községek falaira kerülnek. Néhány mutató belőlük!

„A rokkant ép olyan jó családapa lehet, mint a teljesen ép, egészséges ember.”

„Ha házasodol, válassz egészséges élettársat.”

„Házasságkötés előtt kérdezd meg az orvos tanácsát, vajjon saját és választott élettársad egészsége ad e egészséges utódot?”

A sertés hizlalásról.

A földmívelésügyi miniszter rendelete.

A földmívelésügyi miniszter ma a következő rendeletet bocsátotta ki a sertés hizlalás ügyében:

Folyó évi augusztus hó 13-án 110.050. szám alatt a következő rendeletet adtam ki és küldtem meg valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének:

A sertés hizlalás feltételei tárgyában f. évi június hó 10. é. n. 105.600. szám alatt kelt rendeletem II. fejezetében foglaltak kiegészítésül a közszükségleti célokat szolgáló hizlalások biztosítása érdekében az Országos Közélemezési Hivatalt vezető miniszter ural egyetértőleg elrendelem, hogy mindazok, akik a házi és gazdasági szükségletre hatósági engedély alapján hizlalható mennyiségben felül darabonként 35 kgr-nál nehezebb súlyú sertésekkel rendelkeznek, tartoznak azokat f. é. szeptember hó 20-ig az Országos Sertésforgalmi Iroda útján közszükségleti célra hizlalásra vagy sovány állapotban leendő megvételre felajánlani.

Ez a kötelezettség nem terjed ki az igazoltan tenyésztési célokat szolgáló sertésállományra, mely azonban nem lehet nagyobb, mint amennyit az egyes gazdaságok tenyésztési célra eddig is rendszeresen tartottak.

A hizlalásra vagy vételre vonat-

kozó felajánlások az Országos Sertésforgalmi Iroda helyi képviselőihez (bizományosaihoz) vagy a községi előljáróságokhoz (városi polgármesterhez) intézendők. A községi és városi hatóságok ezen bejelentéseket tartoznak haladéktalanul továbbítani az Országos Sertésforgalmi Iroda illetékes bizományosához.

Aki a jelen rendeletben előírt kötelező felajánlást a jelzett határidőig elmulasztja, a 2592/1918. M. E. sz. rendelet 6. §-a értelmében kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással és kétezer koronáig terjedhető pénz büntetéssel büntetendő. Azon sertések tekintetében, amelyekre nézve a kihágást elkövették, elkobzásnak van helye. A rendőri büntető eljárás során elkobzandó sertések értékének egyötöde a feljelentőt illeti, többi része pedig a felmerült költségek levonásával a Hadirokkantak Segélyalapja javára fordítandó.

Utaitom, hogy jelen rendeletet alárendelt hatóságai útján is a legszélesebb körben ismertesse.

Fenti rendeletem alapján újból nyomatékosan figyelmeztetem a sertés tartókat, hogy házi és gazdasági szükségletre hatósági engedéllyel hizlalt sertéseken felül lévő darabonként 35 kilogrammál nehezebb súlyú sertéseiket legkésőbb szeptember 20-ig kössék le szerződésileg közszükségleti célra való hizlalásra az Országos Sertésforgalmi Irodának; amennyiben pedig sertéseiket nem kívánják hizlalni, úgy azokat ajánlják fel megvételre az Irodának. A hizlalási szerződés megkötését, valamint a sovány sertések megvételét az iroda központja, illetve a vármegye területén lévő bizományos, esetleg a községi előljáróság eszközli. A hizlalásra lekötött sertésekre a szükséges takarmányt fel fogom oldani és ha a meglévő takarmány nem elegendő vagy azzal a hizlaló egyáltalán nem rendelkezik, a takarmányt kiutalom majd a hizlalás részére. A zsirtermelésnek nagyfontossága remélni engedi, hogy minden sertés tartó haladéktalanul eleget tesz fenti rendeletben megállapított kötelezettségének, mert különben kihágást követ el és 6 hónapig terjedhető pénz büntetéssel lesz büntetendő; a sertéseket pedig, amelyekre nézve a kihágást elkövették, elkoboztatom. Minden sertés tartó tehát teljesítse sürgősen kötelességét saját maga és a közellátás érdekében!

Gróf Serényi Béla s. k.
m. kir. földmívelésügyi miniszter.

SZINHÁZ

Színházi heti műsor.

Csütörtökön bérletben Kiss Duci táncművész fellépte — Simay István új tag bemutatkozása: „Egy éj Párisban”, operett.

Pénteken bérletben Kiss Duci és Simay István felléptével: „Egy éj Párisban”, operett.

Szombaton bérletben itt először: „Kóristalány” nagy operett.

* **A kóristalány bemutatója.** Az elmúlt színiévnak három ugynevezett nagy slágere volt az operettek terén és pedig a „Sztambul rózsája”, a „Kóristalány” és a „Médi”. — A „Sztambul rózsáját” már ismeri közönségünk és e héten szombaton és a következő napokon fogja megismerni a „Kóristalányt”. Ez az operett is a maga nemében páratlan. Nagyszerűen kedves és mulatságos szöveg és elsőrangú muzsika. A nők közül Révész Ilona és Szabeny Margit, a férfiak közül Komlós, Tibor, Kürthy és az új Simay Pista, aki hamarosan kedvence lesz a mi közönségünknek is. A „Kóristalány” előadásai iránt rendkívül nagy az érdeklődés és ezt a nagyszerű operett meg is érdemli.

REGENY

A patakmalom tündére.

Minden log fen tartva.

Írta: Tölgyessy Mihály

Legjobban szerette volna saját kezeibe venni az ügyet — de hol kezdje, vagy mely irányban folytassa a nyomozatot? Kiinduló pontja nem lévén, teljes tétlenségre volt kárhoztatva.

E tudat csaknem megörjítette őt! Hón szeretett neje rablók kezében van, kik talán kiozzák és ő nem segíthet rajta!

— Istenem! kiáltá kezeit összecsapva, gyujts világosságot a sötétségben, mutasd meg nekem az utat, melyen megtalálhatom drága Ilonkát!

Mély csügedéssel szívében viszatért Csillagvárba. Tulajdon édes anyja és nővére ellen nem akart nyiltan fellépni, mert botránytól tartott — János cigányt azonban rögtön keresztetni fogja. Ez eltökélt szándéka volt — annál is inkább, mert most már erős volt benne a gyanu, hogy Tornai erdészt is ez a cigány gyilkolta meg.

Ebben a feltevésben György által is megerősítette a csendőrhadnagyhoz ment, ki ebben az ügyben már régebben megkezdte a nyomozást s felkérte őt, hogy minden igyekezetét most már János kézrekerítésére fordítsa.

— Ettől függ minden! mondá. Meg vagyok győződve, hogy János cigány hurokra kerültevel hamar ki fogjuk deríteni az igazságot.

— Jól van, Lorántffy ur. Magamnak is úgy látszik, hogy az erdészt senki más meg nem ölte, mint éppen ez a cigány. De hogyan juthatott nővére arczképéhez.

— Bizonyosan lopta! viszonzá Elemér. Nem vagyok képes felté-

lezni nővéremről, hogy ő adta volna neki. Az ily fajta népség minden hova betolakodik, s lop, ahogy csak bír!

— Jól van, nagyságos ur! felelt a csendőrhadnag. Mindent elkövetünk a rabló kézrekerítésére. Legyen meggyőződve, nem fogom tétlenül az időt tölteni.

Az eset híre csakhamar elterjedt a környéken s mi sem volt természetesebb, minthogy Gyárfásék is megtudták. A szegény öregek csaknem szörnyet haltak ijedtükben. A molnárné jajveszékelve esapkodta össze kezeit. Gyárfás Péter ellenben legjobban szerette volna el sem hinni.

Lehetetlen! mondogatta egyre. Ilyen eset még nem fordult elő, mióta eszemet tudom. Ha így állna a dolog, Elemér már eljött volna hozzánk.

A molnárné egy pillanatig gondolkodott. Van benne valami. De akkor miért beszélnek az emberek? Ilyesmit senki sem szop a kis újjából.

(Folyt. köv.)

Értesitem

a n. é. közönséget, hogy sikerült egy kitűnő szakképzett munkást kapnom. Elvállalok mindennemű **óra és aranyemű**

javításokat, a melyeknek gyors és szakszerű keresztülvitelért felelőséget vállalok.

Sommer János

órás és ékszerész, Makó. 837

Egy

tanyás felvétetik Iritz Miksánál.

KIADÓ FÖLDEK.

Hagyma, vetemény és gabona-termelésre kiadók

IRITZ MIKSÁNÁL.

EGY ÉJJELI ŐR

felvétetik

Iritz Sámuel özv. cégnél.

Hagymát

minden mennyiségben vásárol

Iritz Gyula cég.

Eladók Iritz Miksánál jelentkezzenek.

Egy kisasszony felvétetik

Iritz Sámuel özv. cégnél.

Hirdessen

Csanádvármegye legelterjedtebb napilapjában, a

Makói Független Ujság

hirdetési rovatában. A Makói Független Ujság már a reggeli órákban Csanádmegye összes községeiben olvasható. Táviratai és telefonjelentései a háborús hírekről a legfrissebbek. — Megjelenik naponta négy-ötezer példányban. Dacára a háboru- okozta drágaságnak,

hirdetéseket

olcsó árban vesz fel a Makói Független Ujság

kiadóhivatala, Szegedi-utca 1. sz.

Földbérbeadók figyelmébe!

A Makói Független Ujságot Makó város és Csanádmegye hagymakertészeinek tulnyomó része olvassa s így már egyszer megjelenő hirdetés után is meg van a kívánt eredmény.

A verebesi és bánomi bér szőlő szőlő-, gyümölcs- és pusztaföldek eladóik.

Értekezni lehet Iritz Miksával.

Tinták!

Mindenféle színben kis és nagyobb üvegekben. Legfinomabb ruhajelző-tinta, arab mézgaoldat ecsettel, szintetikon nagy tubusban, bélyegző-párnák és festékek olcsó árban beszerezhetők

KOVÁCS SÁNDOR papirkereskedésében, Szegedi-u. 1.

Művész- lapok

érkeztek magyar felvételekben is nagy választékban

Kovács Sándor papirkereskedésében.

Szegedi-utca 1.

Tekintse meg a kirakatot!

Hordókat

— minden nagyságban vesz — Iritz Sámuel özv. cég.

Szülők figyelmébe!

Minden szülőnek érdeke, hogy gyermekét oly helyre adja tanonc-nak, hol kellő szakképzettségben részesül.

Könyvnyomdai üzemenben betüszedő-

tanoncok

felvétetnek és saját felügyeletem alatt nyernek kiképzést a nyomdaipar minden ágazatában.

Tanoncainknak a legmagasabb betifizetést adok.

Jelentkezhetni

Kovács Sándor könyvnyomdájában, Szegedi-utca 1.

„Gavallér” cigaretta-hüvely s papir

nikotin mentes. Kapható Kovács Sándor

papirkereskedésében Makó, Szegedi-utca 1. (Dégi István házában.)

Legfinomabb levélpapírok!

Vászonutánzatú, hártya és erős csont-levélpapírok, bélelt borítékkal, nagy választékban. —

Kivánatra névnyomással. Már 10 darabnál is!

Ceruzák!

Valódi Kohinor tinta- és fekete-ceruzák, Hardtmuth és Fáber 2-s és 3-s számuak. Színes ceruzák fában!

Tinták!

Legfinomabb fekete és színes tinták, mindenféle színben. Első minőségű ruhajelző tinta!

Tollak, tollszárok! Cigaretta hüvely és papir!

Képes-lapokból nagy választék.

Mindenféle papíráruk beszerezhetők

Kovács Sándor papirkereskedésében,
Szegedi-utca 1. szám.